

"Q&A" - Spørsmål og svar om samarbeidsavtalene HSØ, LMI og LFH

"Q&A" - Spørsmål og svar om samarbeidsavtalene HSØ, LMI og LFH

Dialog og samarbeid mellom ansatte i helseforetak og leverandører er en forutsetning for et velfungerende helse-Norge. Intensjonen i avtalene er at et godt og konstruktivt samarbeid mellom helseforetak og leverandører skal være basert på tillit, åpenhet og gjensidig respekt.

Kompetanseutvikling er arbeidsgivers ansvar

- All kontakt skjer derfor ut fra et faglig grunnlag - faglig nytteverdi og foretakets behov skal være hensikten for kontakten/opplæringen
- Invitasjon sendes foretaket og godkjennes av rett person i foretaket med nødvendig myndighet
- Unngå uheldige bindinger -hvem som arrangerer og hvem som betaler skal fremkomme i invitasjonen. Foretaket betaler selv reise og opphold i forbindelse med faglig oppdatering

Denne dilemmasamlingen er utarbeidet i et trepartssamarbeid mellom Helse Sør-Øst (HSØ), Legemiddelindustrien (LMI) og Leverandører for helse-norge (LFH). Fra 1.januar 2012 ble det innført en ny bestemmelse om at legemiddelindustrien ikke lenger skal finansiere utenlandske kongressreiser. Fra samme tidspunkt har Helse Sør-Øst strammet inn på pkt 7.4 i gjeldende etiske retningslinjer for innkjøp og leverandørkontakt og tillater ikke lenger unntak fra regelen om at reiser og reiseutgifter skal dekkes av arbeidsgiver (eller nasjonale utdanningsfond). Dilemmasamlingen er nå oppdatert slik at den nå er basert på avtale inngått mellom HSØ, LMI og samtlige RHF som gjelder fra 1.1.2014.

Styret i Helse Sør-Øst vedtok i sak 078/2011 følgende:

"Styret forutsetter at helseforetakene ivaretar sitt ansvar for at leger, sykepleiere og annet fagpersonell gis mulighet for nødvendig videre- og etterutdanning og at dette sikres uavhengig av legemiddelindustriens og andre leverandørers støtte til kongresser og konferanser. Dette må ivaretas på en forsvarlig og god måte og bygge på helhetlige kompetanseutviklingsplaner for virksomheten. "

Det er viktig at medarbeidere som har oppdateringsbehov deltar på relevante faglige kurs i regi av leverandører, forutsatt at det er avklart med arbeidsgiver og at arbeidsgiver/utdanningsfond betaler for reise og eventuell overnatting. Videre er det fortsatt ønskelig at leverandørene og helseforetakene samarbeider om faglig oppdatering. Dette må imidlertid skje på en åpen og tillitsvekkende måte, og på ingen måte komme i strid med anskaffelsesregelverket. De nevnte regelendringene har ført til noe ulik tolkning og uklarheter, som denne dilemmasamlingen vil besvare.

Samarbeidsavtalene finnes her:

<http://www.helse-sorost.no/leverandorkontakt> (nederst på siden) Det er også utarbeidet et e-læringskurs og en power point-presentasjon som opplæring i avtalen. Det finnes her: <http://www.helse-sorost.no/aktuelt/nyheter/Sider/forutsetter-arbeid-med-kompetanseutvikling.aspx>

Sist oppdatert 31.03.14

Kontakt mellom foretak og leverandører

Dilemma	Anbefalt løsning	Avtaletekst og forklaring
Det kommer en legemiddelkonsulent eller utstysleverandør til helseforetaket og vil gjerne informere uten å ha gjort avtale på forhånd.	Vedkommende skal avvises. Han/hun må gjøre en ny avtale med den i helseforetaket som har fullmakt til å avtale dette. Det presiseres at det kan være gjort løpende avtaler eller fullmakter som regulerer dette. Slik avtaler eller fullmakter skal alltid være utført av eller godkjent av helseforetaket. Leverandørkontakt i helseforetaket kan kontaktes ved tvil om dette.	3.1. Krav om forhåndsgodkjente avtaler med helseforetak Møter mellom firmarepresentanter og foretakets medarbeidere skal være avtalt på forhånd i tråd med helseforetakets fullmaktsrutiner. Uanmeldte besøk skal ikke finne sted.
En leverandør ønsker å sende en invitasjon til et foretak og sender invitasjonen til de kontaktene han allerede har på foretaket.	Alle helseforetak skal ha en oppdatert liste på sine nettsider over hvem som kan kontaktes i helseforetaket. Foretaket skal sørge for smidige og raske rutiner slik at invitasjoner blir reelt vurdert innen rimelig tid.	

Honorering og gaver

En leverandør kommer til avdelingens pauserom med en fruktkurv eller en eske konfekt med et ønske om god jul.	Det må alltid vurderes om gaven anses egnet til å påvirke på en utilbørlig måte. Dette kan imidlertid være akseptabelt hvis gaven kan regnes for å være av ubetydelig verdi.	3.2 Honorering og gaver Medarbeidere og tillitsvalgte i helseforetak må verken på egne eller andres vegne motta gave, provisjon, tjeneste eller annen ytelse
---	--	--

<p>En leverandør tilbyr å dekke løpende utgifter til avdelingens vanddispenser eller ukentlige fruktkurv.</p>	<p>Dette er ikke akseptabelt. Leverandører skal ikke dekke foretakets driftsutgifter.</p>	<p>som kan påvirke eller være egnet til å påvirke handlinger, saksforberedelse eller vedtak på en utilbørlig måte. Dette gjelder likevel ikke gaver av ubetydelig verdi, så som reklamemateriell og lignende, så fremst det ikke rammes av foregående setning. Ved vurderingen legges til grunn forskrift med hjemmel i helsepersonellovens §9, tredje ledd. (...)</p> <p>3.2 Honorering og gaver (...) Gaver omfatter ikke bare materielle gjenstander, men også andre fordeler; for eksempel i form av personlige rabatter ved kjøp av varer og tjenester. Honorering av medarbeidere for arbeidsoppdrag som advisory board, foredrag, konsulentvirksomhet og lignende skal godkjennes av helseforetaket. Ansvar for klarering tilligger medarbeidere ved helseforetaket.</p>
<p>En leverandør tilbyr en opplevelsespakke i forbindelse med et stort sportsarrangement, både billetter og middag er inkludert. Det er også en faglig bit.</p>	<p>Det er ikke akseptabelt at ansatte deltar på sosiale eller sportslige arrangementer i regi av leverandører. Heller ikke om denne type aktiviteter legges til faglige møter. Dette kan regnes som en ytelse som er egnet til å påvirke på en utilbørlig måte.</p> <p>Medarbeidere i helseforetaket må gjerne delta i faglige arrangementer arrangert av leverandører, men da må det faglige innholdet være vurdert som interessant og ønskelig fordi deltagelse vil gi god eller nødvendig faglig oppdatering.</p>	
<p>En ansatt ved et helseforetak holder et foredrag i regi av en leverandør.</p>	<p>Oppdraget skal alltid være godkjent av foretaket. Eventuelt honorar skal også godkjennes.</p> <p>Det er viktig å merke seg at tette bånd med leverandør kan skape habilitetsproblematikk i forbindelse med avrop på rammeavtaler og senere anskaffelsessaker. Dette bør derfor være med i vurderingen av slike oppdrag.</p>	
<p>En ansatt i et foretak får et spørsmål fra et internasjonalt firma om å sitte i en rådgivningsgruppe (advisory board) for et nytt medikament eller utstyr. I den forbindelse får han også tilbud om å delta på et internasjonal møte innenfor dette terapiområdet hvor det internasjonale firmaet skal samle leger fra en rekke land til et eget møte.</p>	<p>Helsepersonellet har selv ansvaret for å sørge for at slike arbeidsoppdrag er avklart med arbeidsgiver og vurdert mot biervervsreglementet. Foretaket skal ta avgjørelsen om deltakelse i rådgivningsgruppen.</p> <p>Oppdraget med å sitte i et advisory board er noe som må reguleres i egen avtale mellom medarbeideren, foretaket og firmaet. I avtalen skal det også fremgå hvilke aktiviteter den ansatte skal delta på og hvem som skal betale for hva.</p> <p>Det er viktig at ytelse og motytelse står i forhold til hverandre.</p>	

<p>Du deltar som utprøver i en internasjonal studie. Resultatene av studien skal presenteres for alle utøverne i Paris. Du får invitasjon til å delta på dette møtet.</p>	<p>Se svar over. Det skal ligge i avtalen mellom den ansatte, foretaket og firmaet hvordan eventuelle reiser og opphold finansieres.</p>	<p>Honorering av medarbeidere for oppdrag som medlem advisory board, foredrag og lignende skal på forhånd godkjennes av helseforetaket. Det forutsettes at LFHs medlemsbedrifter ikke engasjerer medarbeidere i helseforetak til lønnet oppdrag/arbeidsforhold med mindre det foreligger godkjenning fra øverste leder i det aktuelle helseforetak, i tråd med foretakets regler for bierverv og bistillinger.</p>
<p>Det kommer en invitasjon fra en leverandør til foretaket hvor helsepersonell inviteres til et faglig møte på kveldstid.</p>	<p>Utgangspunktet er at ansatte selv fritt disponerer egen fritid. Arbeidstaker må imidlertid, i hvert enkelt tilfelle, vurdere om deltakelse kan komme i konflikt med hensynene til forsvarlig tjenesteutøvelse, habilitet eller lojalitet. I tilfeller hvor dette kommer i konflikt, skal arbeidstaker ikke delta på slike arrangementer. Dette må vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. Arbeidstaker bør ved usikkerhet søke avklaring med arbeidsgiver.</p>	
<p>En ansatt som er i lønnet/ulønnet permisjon fra sykehuset mottar en invitasjon fra en leverandør</p>	<p>Det samme svaret som over.</p>	
<p>En ansatt som innehar bierverv, for eksempel en lege som jobber både for helseforetak og privat klinikk, mottar invitasjon fra en leverandør.</p>	<p>Utgangspunktet er at ansatte disponerer egen fritid etter eget ønske. Ansatte kan derfor påta seg bierverv på fritiden. Samtidig plikter ansatte å oppfylle sine forpliktelser etter arbeidsavtalen. Det må derfor defineres begrensninger i arbeidstakers rett til å inneha bierverv ut fra hensynene til forsvarlig tjenesteutøvelse, lojalitet og habilitet. Arbeidstaker som er usikker bør søke avklaring med arbeidsgiver., jf Helse Sør-Øst sin veileder for håndtering av bierverv. http://www.helse-sorost.no/fagfolk/temasider/etikk/Sider/bistillinger-og-bierverv.aspx</p>	

<p>Det blir utlyst et stipend som ansatte i helseforetaket kan søke på. En leverandør er med og støtter med ressurser, men en faggruppe deler ut. Leverandør deltar ikke selv i juryen og stipendet har ikke navn som forbindes med leverandør eller produkt.</p>	<p>Dette er akseptabelt. Hovedregel er at stipender og donasjoner (til foretaket) kan mottas hvis foretaket mener det ikke gir uheldige bindinger jf. Forskrift om helsepersonells adgang til å motta gave, provisjon, tjeneste og annen ytelse av ...2005 § 3.1 og gjeldende korrupsjonslovgivning.</p>	
---	--	--

Kurs, kongresser og faglige møter

<p>En leverandør sender invitasjon til kurs/konferanse hvor de vil dekke alle kostnader.</p>	<p>Invitasjoner til helseforetakene må inneholde mulighet for at de selv kan dekke reise- og opphold.</p>	<p>3.5 Kurs, kongresser, faglige møter og lignende</p> <p>Invitasjoner til medarbeidere vedrørende kurs, faglige møter og lignende skal gå til leverandørkontakt ved helseforetaket og postmottak. Helseforetaket skal sørge for effektive rutiner slik at invitasjoner blir reelt vurdert.</p> <p>Det skal alltid fremgå av invitasjonen hvem som arrangerer og dekker kostnadene ved tiltaket.</p> <p>Medarbeidere i helseforetakene kan delta på aktiviteter under forutsetning av at tiltaket er godkjent av helseforetaket. Ansvar for klarering tilligger den enkelte medarbeider ved helseforetaket.</p> <p>Helseforetaket skal ha oversikt over og kunne dokumentere godkjente aktiviteter.</p> <p>Reiseutgifter i faglig sammenheng skal dekkes av det enkelte helseforetak. Denne</p>
<p>Helseforetaket arrangerer et faglig arrangement, og ønsker å ha en leverandør som økonomisk bidragsyter for arrangementet</p>	<p>Helseforetak kan arrangere faglige møter, kurs, kongresser eller lignende der leverandører er medarrangør. I slike tilfeller er det leverandørens faglige kompetanse, ikke den økonomiske, som skal legges til grunn for samarbeidet. Det er akseptabelt at helseforetak og leverandører deler på utgiftene. Ved slike arrangement skal det i alle program, invitasjoner og lignende fremgå tydelig at leverandører er medarrangører og at arrangementet er godkjent av helseforetakets ledelse.</p> <p>Det er viktig når man inviterer leverandører at man vurderer likebehandling slik at alle leverandører av samme produkter/tjenester får samme mulighet til å presentere seg. Dette betyr likevel ikke at man må invitere leverandører på samme tid, men at man over en gitt periode inviterer aktuelle leverandører.</p>	

Et helseforetak og en leverandør ønsker i felleskap å arrangere en faglig samling.	Samme svar som over.	bestemmelse gjelder ikke ved reiser over kortere strekninger hvor det praktisk ligger til rette for fellestransport. Nøktern bespisning i forbindelse med faglige arrangement kan tillates.
Ansatte i et foretak mottar invitasjon til en konferanse/seminar hvor det er oppført at en utstysleverandør er sponsor. Det er regulær konferanseavgift for å delta.	Dette er vanlig praksis og ikke noe hinder for å delta på konferansen/seminaret. Vurdering av faglig innhold og ressurbruk avgjør om man bør dra.	3.6 Kompetanseheving Samarbeid om kompetanseutvikling skal være motivert ut fra kunnskap og kompetanse og skal føre til verdiskapning for begge parter. Samarbeid om kompetanseutvikling mellom helseforetak og leverandører skal være preget av ryddighet, åpenhet og transparent og være godkjent av helseforetakets ledelse.
Utsstysleverandør ønsker i et seminar for ansatte ved helseforetaket å presentere en ny prosedyre for et produkt som er på avtale.	Avtale om service og/eller opplæring kan inngå i utlysningstekst for anskaffelse eller gjennom egne avtaler mellom leverandør og helseforetak. Dersom slik avtale foreligger, overstyrer dette formuleringen i den generelle samarbeidsavtalen om at helseforetaket selv skal dekke utgifter i forbindelse med kurs og opplæring. Dette forutsetter at det i avtalen er spesifisert at leverandør betaler for dette som en del av leveransen. Dette innebærer at all kurs- og reisevirksomhet som leverandører betaler for ansatte i helseforetakene skal være lagt inn i avtaler om innkjøp, slik at det faktisk er helseforetaket som betaler. Det vil si at det skal tas høyde for dette ved anskaffelsene (avtaleinngåelse om leveranser).	Kurs, og faglige møter i egen regi av helseforetaket skal arrangeres uten økonomisk eller praktisk medvirkning fra leverandører. Leverandør kan etter invitasjon forelese eller bidra med foreleser på interne kurs i helseforetakets egen regi. Leverandør kan også tilby sin kompetanse gjennom helseforetakets leverandørkontakt. Helseforetak kan arrangere faglige møter, kurs, kongresser eller lignende der leverandører er medarrangør. I slike tilfeller er det leverandørens faglige kompetanse, ikke den økonomiske, som skal legges til grunn for samarbeidet. Ved slike arrangement skal det i alle program, invitasjoner og lignende fremgå tydelig at leverandører er med medarrangør og fremgå
En leverandør vil arrangere et faglig arrangement i lokalene til et helseforetak	Dette er ikke regulert i avtalen, men hvis helseforetaket har en policy på at de leier ut lokaler til eksterne parter, så er det viktig å passe på at det blir gjort skriftlige avtaler, at det er full åpenhet om hvem som er arrangør av arrangementet og at helseforetaket kun er utleier.	
En rullestol-leverandør ønsker å demonstrere stoler for ansatte på en	Leverandør må gjerne inviteres for å presentere produkter. Når man inviterer leverandører er det viktig at man vurderer	

<p>avdeling og i den forbindelse ønsker de å lage litt "stemning" med grilling og brus</p>	<p>likebehandling slik at alle leverandører av samme produkter/tjenester får lik mulighet til å presentere seg. Dette betyr likevel ikke at man må invitere leverandører på samme tid, men at man over en gitt periode inviterer aktuelle leverandører. I dette tilfellet må man vurdere om det foreligger saklige grunner til å holde arrangementet utendørs for at demonstrasjon av rullestoler skal være gjennomførbart.</p>	<p>at arrangementet er godkjent av helseforetakets administrerende direktør eller den direktøren har delegert fullmakt til. Det kan ikke inngås avtaler om støtte til kurs som gir tellende eller godkjente timer i videre- og etterutdanning.</p>
<p>En leverandør arrangerer et faglig seminar i lokalene til et helseforetak med foretakets egne ansatte som møteledere. I invitasjonen ser det ut som arrangementet er i regi av foretaket eller i beste fall et samarbeid, men i kontrakten står presisert at leverandør er arrangør og leier lokaler og foredragsholdere av foretaket.</p>	<p>Det må være tydelig i invitasjonen at leverandøren er enearrangør. Avtalen åpner for at helseforetak og leverandør kan samarbeide om arrangementer, men da må det være åpenhet rundt dette, likeverdighet og tydelige avtaler.</p>	
<p>Leverandør inviterer til fagseminar i sine egne lokaler for å presentere nye produkter som helseforetaket ikke har på avtale. Helseforetaket har lignende produkter i en rammeavtale med annen leverandør. Leger fra helseforetak er med som foredragsholdere.</p>	<p>Helsepersonell i helseforetak må gjerne dra på seminarer/møter arrangert av leverandør hvis dette vurderes som faglig og ressursmessig riktig av foretaket. Alle ansatte i helseforetaket skal være lojale til innkjøpsavtaler og skal kun gjøre avrop på de rammeavtaler som er inngått, men de må gjerne gjøre seg kjent med nye produkter på markedet for å kunne ha kunnskap til hva som finnes og gjøre bruk av denne kunnskapen ved neste anbud innen samme område.</p> <p>Ansatte i helseforetak kan være foredragsholdere på leverandørkurs, hvis oppdraget er godkjent av foretaket. Eventuelt honorar skal godkjennes og habilitet ved senere anskaffelser må vurderes.</p>	

<p>En ansatt hos en leverandør (utstyr/tjenester eller legemidler) ber om å få hospitere på en poliklinikk for å få erfaring med sykehuslivet.</p>	<p>Dette er ikke regulert i avtalene og foretaket må avgjøre. Det er viktig å ta med likebehandling av leverandører og habilitet i kommende anskaffelser i vurderingen. Videre plikter foretaket å påse at hospiteringen skjer i tråd med gjeldende regelverk, herunder regler som skal sikre forsvarlig behandling og ivaretar hensynet til pasientenes integritet og personvern.</p>	
<p>En leverandør ønsker å invitere til en faglig samling for oppdatering om utstyr som er på avtale med helseforetaket. Kontaktliste foreligger ikke på nettet.</p>	<p>Alle helseforetak skal ha en oppdatert liste på sine nettsider over hvem som kan kontaktes i helseforetaket. Hvis et foretak ikke har dette på plass, må leverandør kunne kontakte sin etablerte kontakt eller den man antar er riktig person. Det finnes nå en avtaleansvarlig på vært enkelt helseforetak som ved manglende etterlevelse av avtalen kan kontaktes slik at manglende rutiner kommer på plass.</p> <p>Det er den enkelte ansatte i helseforetaket sitt ansvar å sørge for at nødvendig godkjenning innhentes og at et svar kan gis.</p>	
<p>En leverandør ønsker å invitere til en faglig samling for oppdatering om utstyr som er på avtale med helseforetaket. Invitasjon er sendt men svar kommer ikke til tross for mange henvendelser via riktig person jf. foretakets kontaktliste.</p>	<p>Helseforetaket skal ha en oppdatert liste på sine nettsider over hvem som kan kontaktes. Den som kontaktes skal behandle invitasjonen</p>	
<p>Kan Monica finne frem til noen dilemmaer som passer inn her?</p>		<p>3.7 Forskning og innovasjon (herunder klinisk utprøving av legemidler) Forsknings- og innovasjonssamarbeidet har til hensikt å utnytte kompetanse og ressurser for å øke kvaliteten og pasientsikkerheten i helsetjenesten, og samtidig bidra til større verdiskaping. Partene skal legge til rette for</p>

		<p>en åpen og konstruktiv dialog om mulige felles forsknings- og innovasjonsprosjekter, og skal møtes minst én gang per år, og ha dialogmøte der utfordringer og muligheter i samarbeidet diskuteres.</p> <p>Samarbeidsprosjekter og oppdragsforskning skal forankres og godkjennes av administrerende direktør i helseforetaket. Partene skal så langt det er mulig søke å utnytte både interne og offentlige finansieringsmuligheter som retter seg mot innovasjon, og i fellesskap bidra til å gjøre forsknings- og innovasjonsmiljøet faglig interessant for ekstern FoU-finansiering. Partene skal videre bestrebe seg på felles innsats og samordning av tiltak for å bedre rammevilkårene knyttet til forskning og innovasjon, særlig gjelder det tilrettelegging av infrastruktur og mulighetene til forbedring av finansieringen av samarbeidsprosjekter</p>
<p>Ansatt i helseforetaket avslår å gjøre avtale om opplæring med leverandør som for bruk av utstyr de har solgt til helseforetaket</p>	<p>Service og opplæring skal avtales i kjøpskontakt av medisinsk utstyr. Det er viktig at alle ansatte mottar nødvendig opplæring i bruk av utstyr. Her skal man også merke seg "Lov om medisinsk utstyr" hvor det i §2. står:</p> <p><i>«Formålet med loven er å forhindre skadevirkninger, uhell og ulykker, samt sikre at medisinsk utstyr utprøves og anvendes på en faglig og etisk forsvarlig måte.»</i></p> <p>Det er viktig med et godt samarbeid med leverandør. En leverandør som ikke får tillatelse til å gi nødvendig opplæring av medisinsk utstyr vil kunne frasi seg ansvaret for utstyret og for</p>	<p>3.1.2 (kun LFH-avtalen) Leverandørkontakt i sammenheng med service og opplæring i bruk av produkter som allerede anvendes i foretaket.</p> <p>Med service informasjon og opplæring i bruk anses informasjon og rådgivning om daglig drift/håndtering og service av medisinsk utstyr og materiell som anvendes i helseforetaket.</p> <p>Serviceinformasjon og opplæring i bruk skal</p>

	<p>foretaket kan det bety stor risiko for pasientsikkerheten.</p> <p>Avtale om service og/eller opplæring kan inngå i utlysningstekst for anskaffelse eller gjennom egne avtaler mellom leverandør og helseforetak. Dersom slik avtale foreligger, overstyrer dette formuleringen i den generelle samarbeidsavtalen om at helseforetaket selv skal dekke utgifter i forbindelse med kurs og opplæring. Dette forutsetter at det i avtalen er spesifisert at leverandør betaler for dette som en del av leveransen.</p>	<p>forekomme i den utstrekning helseforetaket påkaller dette i henhold til kontrakt, eller dette følger av lover eller annet regelverk vedrørende medisinsk utstyr.</p>
--	--	---